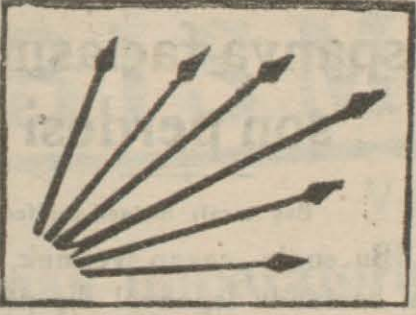

Aydın

İKİNCİ YIL
No : 546
PAZAR
4
Haziran 1339

İdare yeri
Aydın
C. H. P.
Basımevi

Sayısı : 100 Para

PAZARTESİDEN BAŞKA HER GÜN ÇIKAR SIYASİ HALK GAZETESİ

Sayısı : 100 Para

İspanya faciasının son perdesi

1936 senesi temmuzunda başlayan İspanya faciası, 1939 senesi mayısının sonunda, İtalyan ve Alman askerlerinin bu memleket topraklarından ayrılmalarıyla nihayetlenmiş oluyor. Bu facianın iç yüzü henüz malûm değildir. 1936 senesi ilkbaharında İspanya da seçim yapılmış ve "halk cephesi", kombinasyonu büyük ekseriyetle iktidarı kazanmıştır. Bu zaferin akebinde İtalyanın tahrikiyle bir kıyam çıktı. Almanyanın da bu kıyama maddi yardımında bulunmuştu. Fakat İngilterenin rolü o kadar vazih değildir. Karışmazlık perdesi altında Çemberlayın hükûmetinin bir takım oyunlar oynadığını iddia edenler vardır. Her halde İngilterenin yardımı değilse de müdahalesi olmasa, Frankonun zaferi kazanması pek zor ve belki de imkânsız olurdu.

Şimdi artık Franko muzaffer olmuş, mayısın on dokuzuncu günü İtalyan ve Alman kitalarının da iştirakile büyük bir geçit resmi yapılmış ve nakliye gemileri İtalyan ve Alman askerlerini memleketlerine götürmek için İspanya limanlarından ayrılmışlardır. Bu askerlerin geri çekilmeleriyle İspanya faciasının son perdesi kapanmış oluyor. Fakat bu facianın nihayetlenmesi, Franko için bütün meselelerin bitmiş olması demek değildir. Bilakis Franko en zorlu meselelerle şimdi karşılaşmaya başlamıştır. İtalya ve Almanya kitaları arkalarında harap bir memleket bırakarak vatanlarına geri dönmektedirler. Madrid şehri yıkılmıştır. Barselona tahrip edilmiştir.

Fabrikalar, yollar, köprüler harap olmuştur. İspanya yeni baştan inşa edilmelidir. Bu, Frankonun karşılaştığı birinci müşkül meseledir. Bundan başka, ikinci ve şüphesiz birinci mesele kadar zor bir iş de İspanyanın manevî birliğini temin etmektir. İspanya toprakları, kuvvetli İtalya ve Almanya kitalarının yardımıyla Franko tarafından fethedilmiştir. Fakat İspanyol milletinin kabini fethetmek Franko için daha zor olacaktır.

Franko bu işleri başarmak için maddi yardıma muhtaçtır. Filhakika İtalya ve Almanya Frankoya yardımda bulunabilirler. Fakat bu yardım ancak eşya mübadelesi şeklinde olabilir. Bilhassa Almanyanın İspanya ile bu yolda iktisadî münasebetlere girişmek isteyeceği şüphesizdir. Fakat acaba İspanya bu yolda yardımı kabul etmek isteyecek mi?

— Sonu 2 inci Sayfada —
A. Ş. ESMEER

Cumhuriyet Halk Partisi

Beşinci Büyük Kurultayı dün son içtimainı yaparak dağıldı

Ankara 3 — Cumhuriyet Halk Partisi beşinci büyük kurultayı bu gün saat 10 da Abdülhalik Rendanın başkanlığında beşinci toplantısını yapmıştır.

Bu toplantıda parti umumî idare beyetinin seçimi yapılmış ve mustakil gurubu teşkil edecek zevat intihap edilmişlerdir.

Değişmez genel başkan İsmet İnönüne büyük kurultayın candan bağlılığının arzı için verilen altmış imzalı taksir okunarak kabul edilmiş ve ordumuza kurultayın güveninin bildirilmesine de karar verilmiştir.

Kurultay baş vekil Refik Saydamın bir nutku ile mesaisine son vererek dağılmıştır.

Hatay Meclisi

Ziraat Bankası borçları kanununu kabul etti

Antakya 3 — Hatay Millet Meclisi Ziraat Bankası borçlarına ait kanun lâihasını müzakere ve kabul etmiştir.

Bu kanuna göre bankaya borçlu olanların ilk taksiti 940

senesinde verilmek üzere borçları otuz taksite bağlanacaktır. Faiz miktarı yüzde üçtür.

Bir Fransız altını da yedi Türk lirası itibar edilmiştir. a.a.

Sovyetlerin cevabı Millî Küme maçları memnuniyet vericidir

Londra 3 — Sovyetlerin cevabı öğleden sonra hariciye nazaretine gelmiştir.

Cevap evvelce tahmin edildiğinden daha çok memnuniyet bahşir.

Sovyet cevabında teklifler madde madde teşrih edilmekte ve gayri kâfi görülen maddelere mukabil tekliflerde bulunmaktadır.

Bu cevaptan Sovyet hükûmetinin bir itilâfa varmak azminde olduğu anlaşılmaktadır.

Öğretmenlerin

Mesken bedelleri veriliyor

Vilâyetimiz ilk okul öğretmenlerinin 938 yılı mesken bedelleri münakalesi gelmiştir. Bunun ilk üç aylığı mevcut tahsisattan evvelce verilmiş olup ikinci üç aylığı da bu münakale ile temin edilmiş bulunmaktadır.

Diğer 6 aylık mesken bedeli istihkakları ise diyuuna kalmıştır.

İkinci 3 aylık mesken bedelleri pek yakında öğretmenlere verilecektir.

Emniyet teşkilâtın da yine tayin ve nakiller yapıyor

Emniyet işleri umumî müdürlüğü, teşkilâtı mensupları arasında yeniden bazı tayin ve nakiller yapmaktadır. Bu hususta kazılan kararname projesi yüksek tasdika arz edilmek üzere başvekilâle verilmiştir.

Amerika

hükûmeti yeniden 24 harp gemisi yaptırıyor

Vaşington 3 — Bahriye nezareti devlet tersanelerine yirmi dört harp gemisi ismarlamıştır.

Bu gemiler üçyüz elli milyon dolara mal olacaktır.

Yapılacak gemilerin içinde kırk yuz tonluk Destroyerler ve kırk yuz yetmiş tonluk deniz altı gemileri ile altı bin tonluk kruvazörleri, yirmi dört bin tonluk bir tayyare gemisi vardır. a.a.

Su yolundaki kaza

Dün iki kişinin hayatına mal olmasına remak kalmış olan bir kaza vuku bulmuştur

Şehir suyu tesisatını taahhüt eden şirket tarafından top yatağındaki depoya suyu getirecek olan ana boruların yerleştirilmesi için açılan hendeklerden birisinde büyük bir yıkıntı olmuş ve hendeğin içinde çalışan amelelerden Hasan ve Mustafa adında ikisi yıkılan toprağın altında kalmışlardır.

Bir taraftan kurtarma ameliyesine başlanmış ve diğer taraftan da adliye ve zabıta hadiseden haberdar edilmiştir. Müddet umumî muavini Nedim Müren refakatinde hükûmet tabibî ve jandarmalar olduğu halde hadise mahalline gitmişler, vakayı tesbit ve kurtarma işine de nezaret etmişlerdir. Üç buçuk saatlik bir mesaiden sonra kaz-zedelerin üzerine yıkılan toprak kaldırılmış ve biçareler bitkin. Bir halde kurtarılarak ilk muayeneleri yapılmış ve derhal hastahaneye sevk edilmişlerdir.

Öğrendiğimize göre kaza boruların ferşi için açılan bu hendeğin dört metre kadar derin olmasına rağmen çok dar açılmasından ve hendeğin şimal

tarafındaki toprağın istinatlız kalarak birdenbire çukuruna içine doğru çökmesinden ileri gelmiştir.

Göçen toprak parçası onsekiz metre uzunluğunda ve bir buçuk metro kalınlığındadır. Toprak altında kalan iki amelenin ölümünden kurtarılabilmeleri bir mucize telâkki edilmektedir. Biraz sonra kaza yerine ilbay vekili mektupçu B. Rifat Erdal ile jandarma kumandanı da gelmişlerdir.

Sanat okulunun müsameresi

Aydın bölge sanat okulu talebeleri dün akşam Halkevi temsil salonunda çok güzel bir müsamere vermişler. Kanun Adamı adındaki piyesi temsil etmişlerdir.

Piyesten evvel çok güzel ve canlı bir sanat tablosu gösterilmiş; bir talebe tarafından sanatkâr manzumesi okunmuş ve talebeler sanatkârlar şarkısını söylemişlerdir.

Müsamere heyeti umumiyesi itibarıyla çok parlak ve muvafakiyetli olmuştur.

Kurultay Dolayısıyla :

Tek Partili Demokrasi

Demokrasileri öteki rejimlerden ayıran belirgin vasıflardan biri kamusal işlerde halkın dediği ve dilediği yolda yürümesidir. Halk dileğini seçim hürriyetiyle ifade eder: Şehri, kamu, devleti döndürecek adamları iş başına getirir; Söz ve yazı hürriyetleri sayesinde, yapılan işleri kontrol ve tenkide imkân bulur. Halkçı idarenin esası budur.

Sistem bu olunca, normaldir ki kamusal işlere nasıl bir yön verilmesi gerektiğinde bir fikirde olanlar el birliği ederek hal kın önüne çıksın.

— Bizi seçerseniz şunu şunu yapacağız, desinler. İşte böyle diyebilenlerin, yani devlet işlerine ait geniş bir program etrafında milletin bütününe veya büyük bir kısmını birleştirmeye çalışanların yurt hacminde kurdukları teşkilâta (Parti) diyoruz.

Görülüyor ki Parti, haddi zatında, söz götürmez bir birlik zaruretinden doğmuştur; yurt işlerinde görüş birliği yapanların topluluğudur ve gayesi bütün bir milleti kendi programı üzerinde birleşmiş görmektir. Bu bakımdan, göğsümüzü gere gere diyebiliriz ki, şimdi beşinci kurultayını yapan cumhuriyet halk partisi dünyanın en muvaffak partisidir. Onun nazarı kadar tereddüt edemezler.

— C. H. P. Türk milletin zincire vurulmak istediği karanlık günlerde büyük harpten çatıları uçmuş ve temelleri çökmüş çıkan osmanlı imperatorluğunun harabeleri üstünde belirdi; hür yaşamak için her şeyini veren bir milletin yaşama aşkı ve bu aşkın ateşi ve güneşi kahraman Atatürkün yenilmez iradesinden doğdu. Ona hız veren, hamle yaptıran yalnız büyük milletimizin kurtuluş ve yükseliş yolunda seferber ettiği harikülâde manevi kuvvetlerdir: Irkımıza has feragat, fedakârlık, fazilet duyguları..

Kaynağı ve yatağı bu kadar temiz olan partimizin hedefi daha az güzel değildir: Türk milletini en kısa yoldan en çevik adımlarla hür ve medenî bir hayatın bütün nimetlerine ulaştırmak, onu sulh içinde bir insanlığın müsavî, mesut ve kuvvetli bir unsuru yapmaktır.

Partimizin davaları milletin davalarıdır. Bize "ileril," diyen asil seste sınıf kinlerinin ısılgından ve menfaat kavgalarının bayalığından eser yoktur. Bu hususiyet on sekiz milyon insanın nasıl olup da bir parti, bir program ve bir şef etrafında tek bir vücut izaha kâfidir.

— Bir memlekette partilerin çokluğu orada fikir ve menfaat ayrılıklarının çok ve çeşitli olmasındandır. Nasıl ki bu ayrılıkların derinleşmesi de iç kavgaların şiddetlenmesine ve ih-

tilâl dediğimiz bünye sarsıntılarına varmaktadır. Hudutsuz hürriyetler ve gemsiz ihtirasların çatışmaları ortasında milli menfaatlerin unutulabildiği vakidir ve çok partili demokrasiler için en büyük zaaf ve tehlike noktası budur. Bizim 1908 meşrutiyetçileri bu tehlikeyi göremediler. Gafletlerini bir impatatorluğu kaybetmekle ödedik.

Atatürk ve İnönü gibi Türkün yaratıcı dehâsı ile yığit karakterinden yuğrulmuş büyük şefler bu tehlikeyi yakından tanıdıkları içindir ki kurtardıkları türk vatanında tek partili halk idaresini kurdular. Türkiye cumhuriyeti ve C. H. P. böyle hayatın ve tarihin zaruretlерinden doğmuştur, örneklerden değil.

— 19 Mayıs 1919 ile 29 Mayıs 1939 arasında milletimizin maddî ve manevî her saha da elde ettiği harikülâde muvaffakiyetler herkesin gözü önündedir. Bunları saymağa bir makale çerçevesi müsait değildir. Tecrübe göstermiştir ki tek partili halk idaresi milletimizin bünyesine ve karakterine en uygun bir rejimdir. Onu kurmak, şerhlerimizin bir çoğu gibi, Atatürke aittir. Onu korumak, geliştirmek bize düşüyor. Hürriyetlerimizi millet nefine kullanmak, halk murakbesini devlet hayatına hâkim etmek, içerde ve dışarda arttıracak siyasî bir olgunluk eseridir.

— Atatürk ve İnönü gibi Şefleri olan bir Partinin başaramıyacağı iş yoktur.

Kemalettin Kamu
RİZE MEBUSU

Aydın belediye reisliğinden

1 — Belediye elektrik fabrikasının senelik ihtiyacı olan 300 ton türk antrasiti sömük kömürü Alsancak istasyonunda vagona teslim şartile ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedeli beher tonu 24,5 lira ve muvakkat teminatı 565.25 liradır.

3 — Kömürler ihale tarihinden itibaren ayda ellişer ton olmak üzere altı ayda kâmilan teslim ve tesellüm edilmiş olacak ve her partinin bedeli teslimi müteakip tediye edilecektir.

4 — Eksiltme 15 haziran 939 perşembe günü saat 11 de belediye daimî encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin muvakkat teminat makbuzlarını havi teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evveline kadar belediye encümenine vermeleri ilân olunur. 1361 27 31 4 9

Aydın Tapu Sicil Muhafızlığından :

Ova eymiri köyünden köy civarı mevkiinde şarkan göderenli ismail karısı ümmühan garben soyтары oğlu ibrahim çavuş şimalen yol cenuben arabacı mustafa ve müzeyyenin ayşe ile çevrili 16 dönüm tarla ve

Açılan Sergiler önünde

Enver Demiray

Halkevimiz biri 19 mayısta resim, diğeri de 2 Haziranda biçki ve dikiş sergisi olmak üzere 14 günde memleket halkının bedii ihtiyaçlarına, onların ince tahassüslerine aksedebilen iki sergi açtı.

İnsanların, maddî hayatla mücadele ve bunu günün ihtiyacı halinde devam ettiren maddî varlıkları karşısında, bir de zaman zaman tatmin edilme ihtirasile kıvranıp bucalıyan öyle manevî yapıları vardır ki, bu yapıları şu veya bu maddî malzeme ile tatmin etme keyfiyeti elim ve hattâ acı imkânsızlıklar gösterir.

Ruh ve tahassüs; insanlığın öyle seçilmiş bir tarafıdır ki bu taraf, şuur ve mantığın; sert, haşin ve hattâ insafsız yapılarına pek kolay esir olamaz..

Yemek içmek basit şeydir.. Yatıp istirahat etmek canlı ve gezabilen her mahlukun alelade aksiyondur.

Bütün bunların önünde ve bu alelâdeliklerin karşısında "beşer," denilen insan topluluklarının, mevzu bahis olan alelâdeliklerin üstünde gezmesini temin eden bir vasfı vardır. Bu vasf ise onların, (Ruh) sahibi olmasıyla ifade edilir.

Gülmeyen insan veya ağlamayan beşer, gülmek veya ağlamak kabiliyetinde olmayan insan toplulukları, böyle bir vasf ile tavsif edilemezler.

Üstünde gezen insan odur ki gününün dörtte üçünde ruhunun ve tahassüsünün zebunudur.

Neşe veya ızdırap; ruhlarımızda kökleşip kalmadıkça, bize daima süt nineliği yapan iki eski arkadaşdır..

Bunların birisi beşikte tebesümle, diğeri de gençlik devirlerimize geçerken, muhtelif buhran ve iştiyaklarla kendisini göstermeye başlar.

Alfart Mussenin dediği gibi, ızdırap ruhumuzu olgunlaştırır.. Fakat yalnız ızdırap mı? Tahassüslerimize müessir olan her levha ve her hareket, bu için kahramanlardır. Neşe de bu kahramanlardan biridir.

Tahassüslerimize müessir olan levhaları burada sıralamak imkânsızlığı önündeyiz.. Yalnız tek cümleyle maksadımı anlatmak yerinde olur.

"Güzel," şey veya "güzel," iş mefhumları ve tek ifadesile (güzel) kelimesi önünde, şuurumuzun değil tahassüslerimizin titremeler geçirdiğini anlamak güç şey olmaz. İşte bu

yine azmak mevkiinde şarkan hacı ali oğlu ahmet garben koca mestan olgu mehmet şimalen kara kavuk ve mutap hacı ali oğlu ahmet vereseşi cenuben duman oğlu kürt ali ile çevrili 16 dönüm tarla tamisci sandıklı halilini malı iken vefatıyla bu yerlerin vereselerine kaldığı köy kurulundan tasdikli ilmühaberle teskilini istemektedir.

Alâkalı olanlar ilân tarihinden 11 gün sonra mahalline memur gönderilecektir. İtiraz sahipleri yerinde bulunacak memura ve yahut idaremize 1302 fiş numarasıyla müracaatları ilân olunur. 6

titremelerin vukua geldiği uzvi varlıklardır ki, mütakâmil bir insan mevzuunu ortaya atar.

Güzel şey, güzel kadın, güzel üslup v.s. bütün bunlar tahassüs âlemimizde tempo tutmayacak olursa bedii zevk sahibi olmak iddiası da tabiatile mevzu bahis olamaz.

Bu münasebetle ve insan olma itibarile hepimize muhtelif kıymette bir ürperme bahşeden Halhevimizin açtığı bu sergilerin umumi kıymetinden başka iki karakteristik kıymeti de vardır.

Bunlardan biri, en ince tahassüslerimize bile tercüman olabilmek salâhiyetinde ve değerinde bulunan tabloların hazırlanması meselesinde gösterilen titizlik..

İkincisi de, Halkevi gibi bir kültür muhitinde ilk defa vaki olan bu teşebbüse cevap verme yolunda gösterilen alâka.

Bu iki şey, iyi tetkik edilirse yarın için daha değerli başarılar vâdetmektedir.

Sanatkarlarımızın fırçası, hissettik ki tablolarına içimizin renklerinden renk almıştır. Ve onlar tahassüslerimize, bedii zevk ve temayüllerimize intibakını temin hususunda içli bir muvaffakiyet gösterilmiştir.

Aydın gibi münevveri ve gör-gülü yurtdaşı yekün tutan bir muhitte, resim sergisindeki eserlerin tenkit edilemeyecek bir çehre arzemesile duyduğumuz borçluyuz.

Sanatı sanat için değil, sanatı cemiyet için kabul eden bir mefkûre ile hazırlanan Halkevi resim sergisini gezenler, ruhi ve bedii zevklerini hemen kâfi de necek kadar tatmin etmiş olmakla her günkü maddî hayatın, sert ve haşin zulmünden biran olsun kurtulmuş ve kendilerini manevî ve moral hayatın enfâsî olan ufuklarında gezdirebilmekle serinleşmişlerdir. Bize de zaten bu, kâfidir.

Biçki sergisi, yine aynı ihtiyaca cevap veren bir fon olmuştur. Bunkidi hususiyet; açılma merasiminde mektupçumuz B. Rifat Erdalın da söyledikleri gibi; Türk kadınının göz nuru ve el emeği ile işlenmiş bulunmasındadır.

Biz bu göz nuru ve bu el emeği ile meydana gelen biçki sergisi önünde Türk kadınlığından bir parça olan Aydın kadınlığının, mümtaz ve her işe muktedir olan karakterini yapılan ve başarılan işlerin zerrelinde dahi birer vecize halinde görebildik.

Ve inandık ki, bir kültür çatısı altında başbaşa ve elele veren genç kız ve kadınlarımız aynı zamanda bir ideal ve bir gönül sahibidirler.

Bir baş, bir el ve bir gönül birliğinin eseri olan biçki ve nakış sergisi Aydın kadınlığının, içimizde akisler yaratan, tahassüslerimize ve bedii zevklerimizimize gıda olan tek çehresidir.

Bu çehre ise bize; pek çok yarınlar vâdetmektedir.

Bizim, o yarınlara inanımız var..

İspanya faciasının son perdesi

Baş tarafı birinci sahifede

Bu suale cevap vermek, aynı zamanda İspanyol dış politikasının hedef ve istikametini de tayin etmek demektir. Eğer İspanya, kalkınması için yalnız Almanya ve İtalyaya dayanacaksa, beynelmilel muvazenede mihver devletlerinin politikalarını takip edecek demektir. Fakat İspanyanın böyle bir yol takip etmek istemediğine delâlet eden emareler belirmeye başlamıştır. İspanya, anlaşıyor ki, kalkınması için Almanyadan ve İtalyadan ziyade Fransa ve İngiltereye dayanmak kararındadır. "Gönüllüler," toraklarından ayrılır ayrılmaz, Fransadan yirmi milyon İngiliz liralık bir istikraz yapmak için teşebbüse bulunmuştur. Bir kaç gündenbergi, Paristen gelen haberler, eski Belçika başvekili Von Zelandın bu istikraz muamelesine aracılık yapmakta olduğunu bildirmektedir. Fakat Fransa ve İngiltere İspanyadan daha katı teminat almadıkça, istikraz yapmaya hazır değildir. Bu iki devletin emin olmak istedikleri noktalar şunlardır:

1 — Gönüllülerin son nefesine kadar geri çekilmeleri.
2 — Cebelüttarik civarında yapılan tahkimatın mânalari,
3 — İspanyanın antikomintern pakta girmesinin şümul ve manası.

Bu üç mesele bir madde ile toplanabilecek olursa, İngilterenin ve Fransanın İspanyol dış politikasından emin olmak istedikleri söylenebilir. İspanya bu teminatı verebilecek midir? Her halde İspanya antikomintern pakta girmiş olmakla beraber, otoriter devletler tarafından ittifak akti için yapılan teklifi reddetmiştir. Esanen bu antikomintern pakt öyle bir anlaşmadır ki, metnin ifade ettiği mâna içinde kalmak şartıyla, bunu sovyetlerden başka her devlet imza edebilir. Ona sinsi bir mâna veren paktın metni değil, İtalyanın ve Almanyanın buna dayanarak giriştikleri tecavüz politikası idi. Meselâ Çekoslovakya antikomintern pakta dayanılarak istilâ edildi. Arnavutluğu işgal ederken italyanlar orada bile komünist parmağı hissettiklerini söylediler. Japonya da komünizm aleyhine mücadele etmiş bir kumandan olduğunu unutarak Çankayşek aleyhine açtığı harbe, komünizmin yayılmasına mani olmak için bir mücadele süsü vermektedir. İspanyanın antikomintern pakta böyle bir mâna vermekten çekindiği anlaşılmaktadır. Frankonun, kazandığı zafer için İtalyaya ve Almanyaya şükran hissiyle bağlı olduğuna ve bağlı kalacağına şüphe yoktur. Fakat İspanyanın maddî menfaatleri, ispanyol vatanının emniyeti ve ispanyol halkının temayülleri şüphesiz demokrat devletler cephesindedir. Ve bunlar öyle kuvvetli âmidlerdir ki, ergeç ispanyol dış politikasının istikameti üzerine müessir olacaklardır.

A. Ş. ESMER

BİSMARK

VE

Alman İmparatorluğunun Kuruluşu

Yazan: Jamesi Wycliffe Headlam

Terceme eden: M. Nedim Müren

— 40 —

„Majeste, nazırlarının daha çok şampanya içmelerine dikkat etmelidirler. Kemerinin altında yarım şişe şampanya bulundurmada bu baylardan hiç birisi nazırlar meclisine giremediler. Bu şekilde siyasetimiz kısa bir zamanda şayanı hürmet bir renk alır. „

Kendisinin de iyi bildiği gibi hakiki zaaf kralın karakterindedir. Burada vazife arkadaşlarından her hangi birine Avusturya işleri bir bozuşmaya bile sürüklese biz metanet göstereceğiz desem yüzüme karşı gülüyor ve Kral yaşadığı müddetce Avusturya ile Prusya arasında bir harp çıkmaz. Kral Avusturyanın günahlarına karşı Allahü taala'dan beklediğim kadar müsaadekâr davranıyor. „ diyor.

Bu, Bismarck'ın sadakati üzerinde ciddi bir tazyik teşkil etmesine rağmen mukavemet gösteriyordu. Zannediyorumki Kral hakkındaki fikrini hiç bir zaman beyan etmedi. Mamafî bunun ne olduğunu tahmin edebiliriz. Bu melûl bir portreydi: Şedid, korkak, anut, ve kararsız bir Kral, Karısı, kardeşi ve sevdikleri tarafından iradesi şuraya buraya sürükleniyor. Nazırları birbirlerine karşı entrikalar çeviriyorlar. Sefirleri, aldıkları talimatı tatbik edecek yerde, siyaset tavsiye ediyorlar. Başvekil muktedir olduğu kadar, sükûnetle, alelacele bir siyaset gösteriyi yapıyor.

İlerde nazır olduğu zaman Bismarck'ın harici ve gayri mesul akıl hocalarına karşı titizliği ihtimal ki bu günlerde edindiği tecrübeden mütevellittir. Kendisi Manteuffelin vaziyetine düşmek istemediği için, maiyetindeki bütün memurların kiralı, ancak kendi kanalıyla münaşebet tesis edebileceği kaidesini koymuştu. Hariciye nazırı olan bir Bismarck, bir Gerlach sarayda bırakmıyacağı sarayda bırakmıyacağı gibi bir Bismarck da murahhaslar arasında bulunduramazdı. Kendisi, hakikaten şefinin aleyhinde entrikalar çevirmeye dikkat etmişti. Kral Bismarck'tan düşüncelerini ekseriya doğrudan doğruya sormuş, o da doğruluğuna inanmış ve ekseriya Manteuffelin tavsiyelerini kabul etmemişti. Bunun bir hıyanet gibi görünmesine mani olmak için bir zaman mektuplarının Manteuffele de gösterilmesini rica ederdi. Mücadele halinde bulunsalardı.

Kırala karşı olan vazifesi Nazıra sadakatına tefavvuk etmeli ve ikisi bir zaman barışmamalıydılar. Nazırlarının müdahale veya malûmatı olmaksızın kralın mütemadiyen, müşavere için yanına başka politika adamlarını çağırması İngilizler için hakikaten en münasebetsiz

bir harekettir. Fakat bu İngiliz teşkilâtı esasiyesinin Prusya da tatbikine imkân olmayan noktalardan biridir. İngilterede, hükümdarın politika mesaili üzerinde mesul nazırdan başka hiç bir kimse ile istişare de bulunamaması bir kanunu esası kaidesidir. Bu da nihai kararın hükümdar tarafından değil, sadece parlamento ve kabine tarafından verileceği için mümkündür. Mamafî Bismarck her zaman memnun eden şey Prusya da kati kararın kral tarafından verilebilmesi idi.

Şüphesiz bu Prusya kanununun esasının hakiki manasıydı, fakat bundan, kralın kendisine yardımcı dokunabilecek olan her kesin tavsiyesini istemekte mutlak serbestisi bulunması lüzumu doğuyordu. Kral, yabancı memleketlere gönderilmiş olan murahhaslara, kendisiyle doğrudan doğruya münasebet tesis etmeleri için emir verebilmeli. Ve eğer ahval ve şerait icap ediyorsa nazırlarının siyasi hasımlarıyla istişarede bulunabilmeliydi. Bunu mennetmek ve ona yapılacak bütün taleplerin nazırların eliyle gelmesini istemek hakikatı, krali hükümet yerine nazaret otokrasisini koymak demektir.

Bu neviden bir şey, kralın ihtiyarladığı sıralarda ve Bismarck vasi tecrübe ve muvafakiyetiyle, parlamentosuz olarak ve müstakil bir müşavirin imperatora yaklaşmasına nadiyen müsaade ederek memleket siyasetine rehberlik ettiği zaman vaki oldu. Bu istisnai bir keyfiyetti:

— Sonu var —

RADYO

4/6/939 PAZAR ANKARA RADYOSU DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.

T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs
12.30 Program.

12.35 Türk müziği (Klâsik program).

İdare eden : Mesut Cemil.
Ankar Radyosu Küme heyeti.

1 — Tanburi Emin ağa'nın - Acem aşiran peşrevi.

2 — Zekâi Dedenin - Acem aşiran beste - Bin cefa görsem.

3 — İsmail dedenin - Acem aşiran ağır semai - Ey lebleri gonca.

4 — İsmail dedenin - Viyola taksimi.

5 — İsmail dedenin - Acem aşiran yürük semai.

6 — Şerif Muhiddin Targanın Ferahfeza saz semaisi.

13.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

13.15 Müzik (küçük orkestra - Şef : Necip Aşkın).

1 — Pepi Müller - Lapaloma şarkısı üzerine fantazi.

2 — Schieder - Dine ... keman ne söylüyor (Tango).

3 — Hans Thaler - Kukuk - Polka.

— Jose Armandola - Venedikte mehtap.

5 — Frederiksen - Halk meydanı (balet sahnesi).

6 — Franz Lehar - Eva operetinin potpuri

7 — Micheli - İkinci küçük süit.

14.15 14.30 Müzik (Dans müziği - Pl.)

15.30 Milli küme müsabakaları (19 Mayıs Stadyumundan naklen)

18.30 Program.

18.35 Müzik (Şen oda müziği İbrahim Özgür ve ateş böcekleri.

19.00 Çocuk saati.

19.25 Türk müziği (Fasil heyeti).

20.00 Memleket saat saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.

20.10 Neşeli plaklar - R.

20.15 Türk müziği.

1 — Hüzzam peşrevi.

2 — Kömürçü hafız Ef. - Hüzzam beste - Aldım hayali perçemi.

3 — Sadettin Kaynağın - Hüzzam şarkı Bin hüzn çöktü.

4 — Bimen Şenin - Segâh şarkı - Sunda içsin.

5 — Kemeçe taksimi.

6 — Halk türküsü - Bir yar sevdim kuş adalı.

7 — Halk türküsü - Misket türküsü.

8 — Bedriyenin - Kürdî hicazkâr şarkı - Mitriptamı nâlendemi.

9 — Kürdî hicazkâr şarkı - Güller açmış bülbül olmuş bir karar.

10 — Osman N hadın - Ni havent şarkı - Yine aşkı bana sun.

21.00 Nüzik (Riyaseti cumhur bandosu - Şef: İhsan Künçer).

21.50 Anadolu ajansı (Spor servisi).

20.00 Müzik (Cazbaed - Pl.)
22.45 23 Son ajans haberleri ve yarınki program.
PAZARTESİ 5/6/939
12.30 Program.
12.35 Türk müziği - Pl.
13.00 Memleket saat ayarı, ajans meteoroloji haberleri.
13.15 14 Müzik (Senfonik plaklar).
19.00 Program.
19.05 Müzik (Neşeli müzik - Pl.)
19.15 Türk müziği (Fasil heyeti)
20.00 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri.
20.15 Neşeli plaklar - R.
20.20 Türk müziği.
21.00 Konuşma (Doklorun saati)
21.15 Müzik (Küçük Orkestra - Şef Necip Aşkın)
21.45 Konuşma.
22.00 Müzik (Küçük Orkestra - Şef : Necip Aşkın) devamı.
22.30 Müzik Operetler - Pl.)
23.00 Son ajans haberleri, esham, tahvilât kambiyo - nakut ve ziraat borsası (fiyat).
23.20 Müzik (cazband - Pl.)
23.55-24 Yarınki program.

İncir bahçesi sahiplerine öğütlerimiz

İlimizin Aydın, Karapınar ve Germencik mıntakalarından alınıp İzmir-Bornova mücadele istasyonu müdürlüğüne sık sık gönderilen kanlı basralı incir çelik nümunelerinin tetkiki neticesinde incir basraları hali faaliyete geldiklerinden birinci ilâçlamanın derhal yapılması tavsiye edilmektedir.

Kanlı basra haşeresi incirlerimizin nefasetini bozduğu ve binnetice dış piyasalarda ticarî kıymetlerini azalttığı bütün bahçecilerce malum bir keyfiyet olduğundan bu haşerenin ortadan kaldırılması için el birliği ile bir hafta zarfında ve ilâk atma mevsiminden evvel aşağıdaki nisbet dahilinde hazırlanacak ilâç ile haşerenin bulunduğu yaprak, filiz, dalcık veya emziklerin üzerine püskürdülme suretile bu menhus haşerenin ortadan kaldırılması ve ilimizin diğer mıntakasındaki bahçe sahiplerinin de derhal yapmaları kendi menfaatları iktizasındandır.

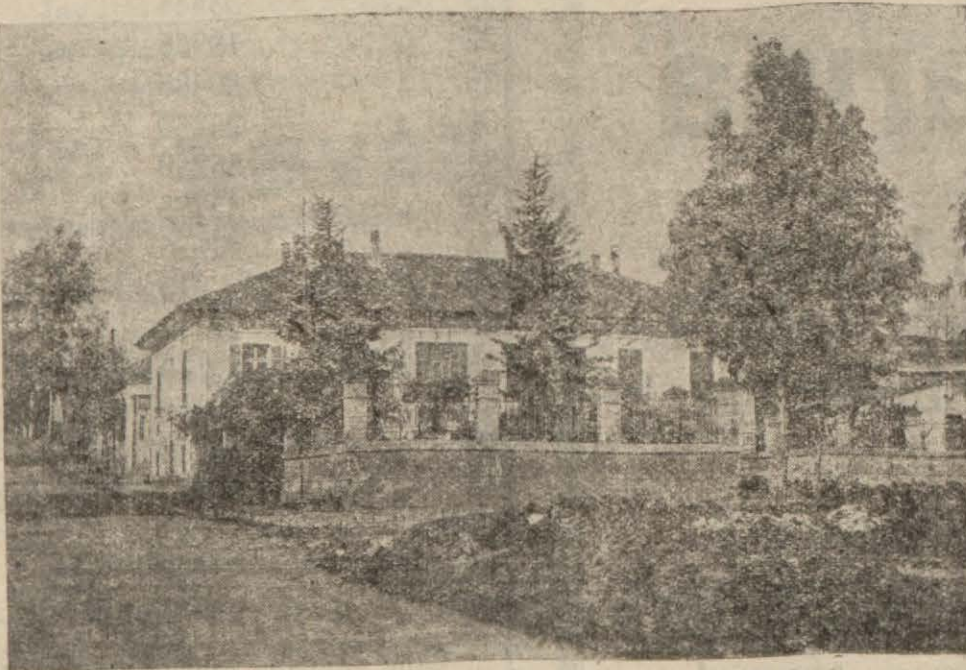
Püskürdülecek ilâcın nisbeti :

1,5 kilo arap sabunu 5-6 litre su ile kaynatılarak eritilir. Ve bu mahlule sıcak iken 1,5 kilo nebatî yağ (pamuk, zeytin ve haşhaş yağı gibi) yavaş yavaş akıtılarak yedirildikten sonra su ilâve ile 10 litreye iblâğ edilir. Ayrıca 90 litre su içinde 7 kilo Tütün kırıntısı sıkılarak eridilir. Azalan su ilâve edilerek 90 litreye çıkarılır. Ve 90 litre tütün suyu birinci şekilde hazırlanmış olan 10 litrelik arap sabunu ve yağlı mahlule ilâve edilerek güzelce karıştırılıp ve ilâçta bu suretle hazırlanmış olur .

Yukarıda tarif edildiği şekilde hazırlanacak ilâç ile incir ağaçlarındaki kanlı basra böcekleri pölverizatör denilen püskürgeç aleti ile haşerenin bulunduğu yaprak, filiz, dalcık veya emzikler üzerindeki kanlı basra böcekleri iyice ilâçlanmak suretile bu zararlı böceğin önüne geçmek ve el birliğiyle çalışmak bahçe sahiplerinin menfaatları iktizasındandır.

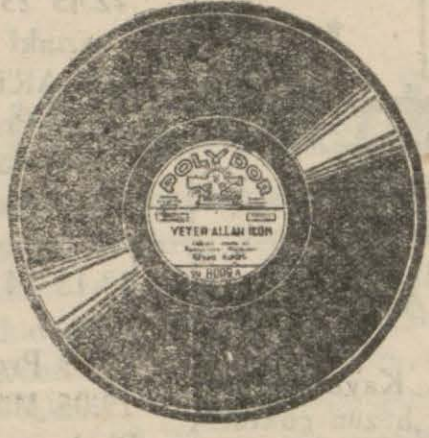
ZİRAAT DAİRESİ

Sağlık Yurdu açıldı

Aydında Hasan efendi mahallesinde sağlık yurdu, şimdilik cerrahi kadın hastalıkları ve rontken servisleri ikmal edilerek açılmış. Hasta kabulüne başlamıştır.

Yurtda birinci sınıf mütehassıs doktorlarımız tarafından her türlü erkek kadın ameliyatları ve rontken muayeneleri yapılmakta ve tedavileri fennin son kabul ettiği tıbbi esaslar ve elerkaide dairesinde takip edilmektedir.

Gramofon Plak

Meraklılarına Müjde

10 Mayıs 939 Tarihinden İtibaren

Sahibinin Sesi, Odeon Kolombia ve Polydor

Marka plaklarını 135 kuruştan satmağa karar verdiğimi sayın müşterilerimize iftiharla bildirir bu fırsattan istifade etmelerini tavsiye ederim.

Mehmet Gürer

DEMİR YOLU CADDESİ

32/2 AYDIN

HALKEVİ

Bakım Evi Muayene Saatları

Muayene günü	Saat	Doktor arkadaşımızın adı
Pazartesi	3 — 4	Operatör Medeni Boyer
Salı	4 — 5	Doktor Fuat Bayraktar (Cilt hastalıkları mutahassısı)
Çarşamba	2 — 3	Operatör Nuri Erkan
"	3 — 4	Doktor Şevket Gözaçan (Göz hastalıkları mutahassısı)
Perşembe	4 — 5	Doktor Muhsin (İç hastalıkları mutahassısı)
"	5 — 6	Doktor Şevket Kırbaş (İntani hastalıklar mutahassısı)
Cuma	4 — 5	Doktor Münif Erman (Kadın hastalıkları mutahassısı)
Cumartesi	2 — 3	Doktor Nafiz Yazgan
"	3 — 4	Doktor Halil Gözaydın

Süleyman Gezer - Osman Sezginer

Gazete Kitap Evi

Bu Hafta Çıkan Kitaplar

Kitabın adı	Yazan	Fiyatı
İnsanlar âlemi	Faik Sabri	150
Hayvanlar âlemi	Faik Sabri	130
Pratik Almanca dersleri	Şevket Dilmaç	130
Pratik İngilizce	Enver Kalaklı	125
Atatürk	M. Turhan Tan	50
Beyaz kitap	Halûk Cemil	50
Atatürk iki cephesi	Burhan Cahit	50
Kaynak	A. Candemir	50
Esrarlı Ada. Cilt 1,2,3	Fehmi Baldaş	50
Define adası	Muzaffer Nayır	50
Yalnız dönüyorum	Şükûfe Nihal	50
En büyük kaybımız		75
Doktor Moronun adası	Hamdi Varoğlu	50
Bu kitapları Aydında Süleyman Gezer - Osman Sezginer Gazete kitap evinden tedarik edebilirsiniz. Siparişler taahhü'lü gönderilir.		

Çine Vakıflar Müdürlüğünden :

M. No.	Cinsi	Mikdarı Me. Mu.	Köyü	Mevki veya meşhur semti	Muhammen bedeli Lira K.
20	Tarla	65947	Araphisar	Büyük kara ağaç	1000
23	"	7989	"	Hasan ağa korusu	150
24	"	24130	"	İç kanlı göl	600
25	"	33444	"	Dış kanlı göl	800
27	"	18966	"	İğdeli	300
29	"	30488	"	Kızıl yer	400
30	"	26230	"	Küçük kara piyan	600
31	"	55250	"	Koca kara piyan	1200
32	"	35295	"	Doğancılık	600
35	"	41625	"	Küçük kara ağaçlı	700
38	" Dö.	18	Kabataş	Eğri azmak	300
40	"	27412	"	Çögürlü göl	600
42	" Dö.	10	Kargı	Kemelik	100
45	"	9450	Umurköy	Kızıcık altı	100
46	"	10710	"	"	100
66	"	49652	Kuru köy	Göl başı	800
67	"	20047	"	Ak göz azmağı	400
68	"	75570	"	Paşalık	1600
69	"	25731	"	Söğütlü azmak	800

Çine vakıflar idaresi akaratından yukarıda yazılı gayri menkul-ler 19/6/939 pazartesi günü saat 10 da Çine hükümet konağın-daki vakıflar idaresinde ihaleleri yapılmak üzere açık arttırma suretile ve peşin para ile satışa çıkarılmışlardır. Muvakkat teminat muhammen bedelin yüzde yedi buçuktur. Fazla izahat almak isteyenlerin Aydın ve Çine vakıflar idarelerine müracaatları ilân olunur.

31-4-9-13 (1375)

İmtiyaz sahibi ve Umumî Neşriyat
Müdürlü : Etem Mendres

Bastırıldığı yer
C H P Basımevi

Ticaret ve müesseselerin

Dikkat nazarlarına

Matbaamızda Maliye Vekâletinin 1 Haziran 939 tarihinden itibaren kabul ettiği formül mucibince müstahdimin aylık vergi brduroları hazırlanmıştır.

Bordurolar, fazla ve az müstahdimin dikkate alınarak iki boy üzerine yapılmıştır. Sayın müşterilerimizin emirlerine arz olunur.

C. H. P. Basımevi